

શાળા વિકાસ સંકુલ

તા: ૧૧/૦૨/૨૦૨૨

વાર : શુક્રવાર

દ્વિતીય પરીક્ષા - ૨૦૨૨

ધોરણ - ૧૧

વિષય : અર્થશાસ્ત્ર

સમય : ૨ કલાક

કુલ ગુણ : ૫૦

વિભાગ - A

❖ નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો.

{૧૦}

- 1) Principles of Economics પુસ્તક કોણે લખ્યું ?
(અ) એડમ સ્મિથ (બ) માર્શલ (ક) રોબિન્સ (ડ) સેમ્યુઅલસન
- 2) વસ્તુ કે સેવાના બદલામાં ચૂકવાતા નાણાંકીય એકમનું પ્રમાણ એટલે
(અ) મુલ્ય (બ) વિનિમય (ક) કિંમત (ડ) સંપત્તિ
- 3) કિંમત અને માંગ વચ્ચે કેવો સંબંધ છે. ?
(અ) ઘન (બ) વ્યસ્ત (ક) સપ્રમાણ (ડ) શુન્ય
- 4) ભવિષ્યમાં ભાવો વધવાની અટકળો હોય તો પેઢીના વર્તમાન પુરવઠામાં કેવો ફેરફાર થશે. ?
(અ) વધારે છે. (બ) ઘટાડે છે. (ક) સ્થિર રાખે છે. (ડ) શુન્ય રાખે છે.
- 5) કયા ખર્ચને માપી શકાતો નથી
(અ) વૈકલ્પિક ખર્ચ (બ) વાસ્તવિક ખર્ચ (ક) નાણાકીય ખર્ચ (ડ) લાંબાગાળાનો ખર્ચ
- 6) ખાંચાવાળી માંગરેખા કયા બજારમાં વધી છે. ~~સાંચી~~
(અ) ઇજારો (બ) ઇજારયુક્ત હરીફાઈ (ક) પૂર્ણ હરીફાઈ (ડ) અલ્પ હસ્તક હરીફાઈ ~~ઈજારો~~
- 7) ભારતીય મધ્યસ્થ બેન્ક ની રચના કયા વર્ષમાં થઈ. ?
(અ) ૧૮૪૭ (બ) ૧૮૫૭ (ક) ૧૯૩૫ (ડ) ૧૯૪૭
- 8) ભારતમાં આર્થિક સુધારા કયા વર્ષથી અમલમાં આવ્યાં ?
(અ) ૧૯૪૭ (બ) ૧૯૯૧ (ક) ૧૯૫૧ (ડ) ૧૯૮૦
- 9) ઉત્પાદન પદ્ધતિથી રાષ્ટ્રીય આવકની વ્યાખ્યા કોણે આપી ?
(અ) માર્શલ (બ) ફિશર (ક) પીગુ (ડ) સેમ્યુઅલસન
- 10) નાણાંકીય ખર્ચના ઘટકોની સંખ્યા કેટલી છે. ?
(અ) ૮ (બ) ૨ (ક) ૪ (ડ) ૧૦

વિભાગ - B

❖ નીચેના પ્રશ્નોનાં એક વાક્યોમાં જવાબ લખો

(૫)

- 11) આર્થિક માહિતીની રજૂઆત કઈ ત્રણ રીતે કરી શકાય ?
- 12) વેચાણ ખર્ચ એટલે શું ?
- 13) માનવ વિકાસ અહેવાલની રચના કોણ કરે છે. ?
- 14) FDI નું પૂરું નામ આપો. ?
- 15) માથાદીઠ આવક જાણવાનું સૂત્ર આપો ?

વિભાગ - C

❖ નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ પાંચ) દરેક ના ૨ ગુણ

- 16) પ્રો. માર્શલના માર્ગ સંપત્તિનો અર્થ જણાવો.
- 17) માંગણી મુલ્ય સાપેક્ષતા માપવાની રીતોના નામ જણાવો.
- 18) પુરવઠા પર અસર કરતાં પરિબલો ના નામ જણાવો.
- 19) સરેરાશ સ્થિર ખર્ચ એટલે શું ? ઉદાહરણ આપો.
- 20) ઇજારાના સંદર્ભમાં " પેઢી એ જ ઉદ્યોગ " સમજાવો
- 21) હોમ ચાર્જિસ એટલે શું .?
- 22) આર્થિક સુધારાનો અર્થ આપી તેનાં પાસા જણાવો.
- 23) ઈરવિંગ ફિશરે આપેલી રાષ્ટ્રીય આવકની વ્યાખ્યા આપો.

વિભાગ - D

❖ નીચેના પ્રશ્નોનાં મુદાસર જવાબ આપો. (કોઈ પણ પાંચ) દરેક ના ૩ ગુણ

- 24) માંગમાં વિસ્તરણ - સંકોચન આકૃતિ સહિત સમજાવો
- 25) પુરવઠાના નિયમના આપ્તવાકો જણાવો. અપવાદો
- 26) સ્થાન આધારિત બજારના પ્રકારો જણાવો.
- 27) ભારતમાં પાયાની સુવિધાઓ વર્ણવો
- 28) પ્રત્યક્ષ વિદેશી મૂડી રોકાણનો અર્થ આપી તેનું સ્વરૂપ જણાવો.
- 29) પૂર્ણ હરીફાઈ ના કોઈપણ ત્રણ લક્ષણો સમજાવો.
- 30) ભારતમાં વિદેશ વ્યાપાર નીતિ સામેના પડકારો જણાવો.

વિભાગ - E

❖ નીચેના પ્રશ્નોનાં સવિસ્તાર જવાબ આપો. (કોઈ પણ બે) દરેક ના પાંચ ગુણ

- 31) અલિપ્ત અર્થતંત્રમાં રાષ્ટ્રીય આવકનો ચક્રાકાર પ્રવાહ આકૃતિ દ્વારા સમજાવો.
- 32) ખાનગીકરણનો અર્થ આપી તેની પ્રક્રિયા સમજાવો.
- 33) સ્વાતંત્ર્ય પૂર્વના ભારતીય અર્થતંત્રની સમજૂતી આપો.
- 34) બજારનો અર્થ આપી તેનાં લક્ષણો સમજાવો.